

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації з подальшого удосконалення освітньо-наукової програми
49270 «Іспаномовні студії та переклад, англійська мова»,
другий рівень вищої освіти Магістр філології, спеціальність 035 – Філологія»
(035.051 романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська)
викладені у проєкті Експертного висновку галузевої експертної ради

Висловлюємо нашу вдячність членам галузевої експертної ради за ґрунтовний аналіз, рекомендації та пропозиції стосовно удосконалення освітньої програми, проте вважаємо за необхідне надати коментарі щодо рекомендацій ГЕР за критеріями. Маємо сподівання, що наші пояснення будуть взяті до уваги як в оцінці критеріїв, так і у формулюванні рекомендацій, що почасти спрямовують до практик, які уже активно працюють і є взірцевими у межах цієї ОП та в університеті загалом.

Критерій	Проєкт висновку ГЕР	Коментар Університету
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В	<p>За всіма під критеріями Критерію 1 констатуються позитивні практики, зокрема: цілі ОП відповідають місії та стратегії КНУ, враховано потреби та позиції усіх учасників освітнього процесу, стейкхолдерів та роботодавців, потреби ринку праці, галузевий та регіональний контексти, забезпечено досягнення ПРН.</p> <p>За під критерієм 1.4. зазначено, що у ОНП помітний дисбаланс в описі вибіркового блоку, зокрема опис ОП не містить переліку спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання, досягнення яких передбачає Блок 2, попри те, що фахові компетентності перекладача мають певну специфіку.</p> <p>Рекомендація: Рекомендується в новій редакції ОП з метою збалансування програми розширити для блоку вибіркового дисциплін «Мовні контакти та</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за критерієм 1. Дозвольте підкреслити, що сильними сторонами ОП за цим критерієм є активна співпраця з представниками ринку праці, закордонними колегами, продумана структура та змістове наповнення ОП, які на думку шановних членів ГЕР «свідчать про глибоке розуміння сучасного стану розвитку іспанської філології її розробниками».</p> <p>Дозвольте пояснити відсутність додаткових ФК та ПРН до вибіркового блоку 2 і їх наявність у вибіркового блоці №1.</p> <p>Вибірковий блок №1, завдяки наявності дисциплін з методики та психології викладання іноземних мов у закладах вищої освіти, має додаткові ФК та ПРН які не досягаються за обов'язковою складовою програми. Вибірковий блок №2 спрямований на поглиблення і розвиток тих визначених у описі програми (у її обов'язковій складовій) компетентностей та результатів навчання які необхідні для здобуття професійної кваліфікації перекладача. Для забезпечення вищого рівня прозорості гарант програми в наступній редакції програми введе додаткові матриці відповідності, у якій буде продемонстровано на розвиток і поглиблення яких конкретних компетентностей спрямовано вибірковий блок №2.</p> <p>Дякуємо за рекомендацію у розрізі критерію 1. Хочемо запевнити, шановних членів ГЕР, що ми врахуємо надану рекомендацію з метою</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	переклад в іспаномовному просторі» перелік додаткових ФК і ПРН.	збалансування програми та поглиблення компетентностей перекладача, які забезпечуються дисциплінами вибіркового блоку 2 під час перегляду ОП.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В	<p>За під критеріями 2.1, 2.3-2.8 Критерію 2 констатуються позитивні практики, а за під критерієм 2.2 зазначено, що формулювання мети і завдань усіх ОК здійснено без урахування SMART підходу; формулювання мети та завдань ОК, які входять до блоків дисциплін з іспанської та англійської мови, не враховує вимоги комунікативного підходу.</p> <p>Рекомендації: Рекомендується під час оновлення ОП надати в описі програми повну інформацію за Вибірковим блоком 2, у т.ч. додаткові ПРН, опанування яких уможливило присвоєння професійної кваліфікації «Перекладач»; НПП кафедр, відповідальних за викладання на ОП, внести зміни у формулювання мети й завдань ОК, застосовуючи SMART-підхід, та конкретно визначити завдання кожного ОК, які практично корелюють із ЗК та ФК, спрямовані на досягнення ПРН; оновити літературу в РПНД ОК; в окремих ОК переглянути та розробити критерії і показники оцінювання уникаючи неоднозначності їх тлумачення.</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за визначення сильних сторін та позитивних практик, імplementованих в освітню діяльність ОП і надані рекомендації.</p> <p>Вважаємо, що варто зазначити як взірцеву практику ОП формування вибіркової частини за принципом вибору цілісного професійно спрямованого блоку дисциплін із перспективою присвоєння професійної кваліфікації, що зумовлено сучасними інноваційними тенденціями розвитку освітніх і професійних кваліфікацій у європейському освітньому просторі, зокрема введенням такої форми, як мікрокваліфікація (англ. micro-credentials): (OECD (2019). OECD Skills Strategy 2019: skills to shape a better future. Retrieved from: https://doi.org/10.1787/9789264313835-en; European Commission (2022). Council Recommendation on a European approach to micro-credentials for lifelong learning and employability. Retrieved from: https://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=COM:2021:770:FIN). Також варто наголосити на активній співпраці з викладачами-практиками та носіями іспанської мови як на зразковій практиці.</p> <p>Дозвольте деякі коментарі до зауваження про нібито відсутність «SMART-підходу у формулюванні мети і завдань освітніх компонентів». Хочемо зазначити, що у РПНД завдання сформульовані достатньо чітко і конкретно, зокрема у формулюванні результатів навчання за дисципліною, а мета ОК узагальнює ці завдання в єдиний цілісний напрям. Крім того, структура РПНД, яка затверджена «Положенням про організацію освітнього процесу» та «Положенням про систему забезпечення якості освіти», якраз і відповідає вимогам SMART-підходу: у п.5 сформульовані результати навчання з урахуванням дескрипторів НРК, кожен РН РПНД узгоджений із конкретним ПРН освітньої програми в окремій таблиці РПНД п.6, а ПРНи, як відомо, відображають досягнення мети ОП, відповідно до матриці опису ОП. Отже, всі складники SMART-методу (конкретність, вимірюваність, досяжність, актуальність, часова обмеженість) використані при формулюванні завдань та цілей РПНД.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		<p>Також дивним видається формулювання «португальської мови» у підсумку за під критерієм 2.2, оскільки португальська мова за ОП взагалі не передбачена та не використовується.</p> <p>Рекомендацію щодо оновлення літератури та увиразнення критеріїв оцінювання сприймаємо з прагматикою «продовжувати», оскільки цим питанням регулярно приділяється увага під час щорічного моніторингу РПНД.</p>
<p>Критерій 3 Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	<p>За всіма під критеріями Критерію 3 констатуються позитивні практики.</p> <p>Зауваження відсутні.</p> <p>Рекомендація: Рекомендується активізувати роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти щодо неформальної освіти та визнання її результатів.</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за аналіз та оцінку відповідності базових нормативних положень університету, що регламентують вступні випробування та визнання різних форм результатів навчання. Вважаємо, що до сильних сторін за Критерієм 3 можна віднести активну практику зовнішньої академічної мобільності здобувачів освіти.</p> <p>Вважаємо за доцільне пояснити нашу позицію стосовно наданої рекомендації. На початку кожного семестру для здобувачів проводиться роз'яснювальна робота щодо неформальної освіти та визнання її результатів. Також на сайті університету оприлюднено відповідне положення з детальним описом процедури. Окрім того, за наявності якісних безоплатних курсів у системі неформальної освіти до здобувачів доводиться ця інформація. Водночас, з цілої низки причин ми не можемо популяризувати неформальну освіту: 1) як правило, якісні курси в системі неформальної освіти платні, тому ми не можемо пропонувати студентам додаткові платні послуги; 2) університет несе відповідальність за якість організації освітнього процесу за університетськими освітніми програмами, проте університет не відповідає за якість курсів неформальної освіти; 3) жодні курси не можуть врахувати логічну послідовність структури ОП у своїй програмі та вимоги, які передбачені цією ОП; 4) кожна освітня програма університету забезпечується висококваліфікованими спеціалістами, тому не є зрозумілим, чому потрібно залучати додаткові форми освіти і в чому їх перевага.</p> <p>Зважаючи на описані факти, вважаємо, що ступінь активності студентів у системі неформальної освіти, не є відповідальністю Університету, а тим більше не може визначати позитивні практики за Критерієм 3 «Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання», оскільки сама процедура визнання результатів навчання чітко регламентована відповідними положеннями. Оцінку за Критерієм 3 – рівень В, вважаємо заниженою, зважаючи на відзначені і ЕГ, і ГЕР зразкові</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Критерій 4 Навчання і викладання за освітньою програмою ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	<p>За всіма під критеріями Критерію 4 констатуються позитивні практики. Зауваження: окремі ОК не розкривають зміст самостійної роботи. Рекомендації: Рекомендується конкретизувати зміст самостійної роботи та оновити навчально-методичні видання викладачів ОНП з урахуванням змін у РП.</p>	<p>практики розбудови нормативно-правової бази університету у розрізі Критерію 3.</p> <p>Щиро дякуємо шановним членам ГЕР за врахування всіх позитивних практик у розрізі критерію 4, за високу оцінку цих практик. Водночас, дозвольте запевнити, що відсутність конкретизації змісту самостійної роботи у двох РПНД буде усунуто під час щорічного моніторингу цих робочих програм.</p> <p>Робота над оновленням навчально-методичних видань викладачів ОП постійно ведеться, зокрема у 2023 році НПП було видано 4 навчальні посібники, у 2022 – 3 навчальні посібники, у 2021 – 3 навчальні посібники, а також перелік літератури РПНД регулярно поповнюється науковими публікаціями НПП, в т.ч. у наукометричних базах Scopus та Web of Science.</p> <p>Щиро дякуємо шановним членам ГЕР за врахування всіх позитивних практик у розрізі критерію 4, за високу оцінку організації освітнього процесу та рівня підготовки НПП і детальний розгляд наших РПНД та приймаємо рекомендацію щодо їхнього подальшого удосконалення.</p>
<p>Критерій 5 Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	<p>За всіма підкритеріями Критерію 5 констатуються позитивні практики: чіткі критерії оцінювання контрольних заходів; прозорість та доступність; високий рівень академічної доброчесності та популяризація академічної доброчесності на університетському рівні; високий рівень ознайомлення здобувачів з важливістю дотримання академічної доброчесності; ефективність широкої нормативно-правової бази у питаннях оцінювання здобувачів освіти та академічної доброчесності. Зауваження відсутні. Рекомендації: Рекомендується систематично проводити консультації щодо питань академічної доброчесності (принаймні 1 раз на семестр); оприлюднити інформацію щодо порядку дій здобувача під час складання підсумкових іспитів у дистанційному форматі;</p>	<p>Щиро дякуємо шановним членам ГЕР за врахування всіх позитивних практик у розрізі критерію 5, за високу оцінку цих практик.</p> <p>Дозвольте сприймати рекомендацію щодо систематичного проведення консультацій щодо академічної доброчесності з прагматикою «продовжувати», оскільки у під критерії 5.4 ГЕР перераховує значну кількість заходів щодо академічної мобільності (консультації з науковими керівниками під час проходження науково-дослідної практики, написання наукових статей, написання кваліфікаційних робіт, підготовки наукових доповідей на конференції, збори Наукового товариства студентів на аспірантів ННІФ, зустрічі з гарантом), частотність яких значно перевищує рекомендація «1 раз на семестр».</p> <p>Маємо нагадати, що в Навчально-науковому інституті філології <i>не передбачено проведення підсумкових іспитів у режимі онлайн</i>. Згідно розпорядження усі форми підсумкової атестації відбуватимуться в аудиторному режимі. У зв'язку з цим алгоритм проведення підсумкових іспитів у режимі онлайн не прописаний у програмах підсумкових іспитів.</p> <p>Запровадження додаткових, понад вимоги стандарту, форм підсумкової атестації є безумовним правом ЗВО, і їх наявність тільки сприяє гарантуванню якості освіти за програмою.</p>

Критерій	Проект висновку GER	Коментар Університету
	<p>переглянути необхідність введення додаткової форми атестації у вигляді підсумкових іспитів; оновити ОНП до початку вступної кампанії 2024 року, зазначивши можливість отримання відповідної кваліфікації.</p>	<p>Недоцільною також видається рекомендація щодо зазначення професійних кваліфікації, оскільки вони зазначені в п.3 ОП, де також детально описані умови їх отримання. Окрім того, кваліфікації зазначені у верхньому правому кутку на першій сторінці навчального плану, який є невід'ємною частиною документації за ОП.</p> <p>Зважаючи на зазначені позитивні практики та надані пояснення щодо рекомендацій GER за Критерієм 5 вважаємо, що оцінювання Критерію 5 за рівнем В є заниженим.</p>
<p>Критерій 6 Людські ресурси EG Рівень В, GER Рівень В</p>	<p>За всіма під критеріями Критерію 6 констатуються позитивні практики: ЗВО забезпечує високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП; процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму; КНУТШ залучає роботодавців та професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу; налагоджено систему підвищення кваліфікації для НПП; КНУ стимулює розвиток викладацької майстерності, включаючи професійне і матеріальне заохочення.</p> <p>Зауваження відсутні.</p> <p>Рекомендації: Рекомендується НПП оновити список авторських навчально-методичних видань, укладених за останні п'ять років; гаранту та завідувачу кафедри скласти план навчально-методичних видань за ОНП на наступний навчальний рік з метою осучаснення забезпечення ОК; розмістити на сайті кафедри покликання на профілі НПП у Google Academy; розробити та запровадити систему рейтингування НПП та систематично оприлюднювати його результати.</p>	<p>Дякуємо шановним членам GER за глибокий аналіз кар'єрних траєкторій, публікаційної активності та підвищення викладацької майстерності кадрового складу ОП. У подальшому скористаємось настановою шановних членів GER про план навчально-методичних видань за ОНП та обговоримо з колективом Навчально-наукового інституту філології доцільність системи рейтингування НПП зважаючи на те, що ми щосеместрово проводимо опитування здобувачів стосовно якості викладання кожної ОК конкретним викладачем, де здобувачі оцінюють кожного викладача за низкою критеріїв та мають змогу заповнити пункти з відкритою відповіддю.</p> <p>Зазначаємо також, що на сторінці освітньої програми є покликання на профілі викладачів ORCID ID та Publons, які є аналогічними платформами до Google Academy, а також DOI наукових публікацій викладачів ОП, що сприяє їхній популяризації (https://philology.knu.ua/struktura-if/kafedry/roman-fil/spivrobotnyky-roman-fil/).</p> <p>Враховуючи констатацію шановними членами GER позитивних практик у забезпеченні високофахового кадрового потенціалу НПП та постійну співпрацю у межах аудиторної та позааудиторної роботи із роботодавцями і професіоналами-практиками, розбудову в університеті системи підвищення кваліфікації викладачів та системи стимулювання розвитку професійної діяльності викладачів, вважаємо, що оцінювання Критерію 6 за рівнем В є заниженим.</p>
<p>Критерій 7</p>	<p>За всіма під критеріями Критерію 7 констатуються позитивні практики: високий</p>	<p>Дякуємо шановним членам GER за глибоке ознайомлення із освітнім середовищем та матеріальними ресурсами, що забезпечують освітню діяльність</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Освітнє середовище та матеріальні ресурси ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	<p>рівень забезпеченості ОП матеріально-технічними ресурсами; наявність доступу до низки інформаційних баз даних (Research4Life, Bentham Science, CUL online, ScienceDirect, Web of Science та інші); чітка політика щодо запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій.</p> <p>Зауваження відсутні.</p> <p>Рекомендації: Рекомендується усунути неузгодженості у внутрішніх (локальних) правових актах щодо функціонування Етичної комісії; встановити екстрену кнопку на пункті охорони будівлі ЗВО.</p>	<p>за ОП «Іспаномовні студії та переклад, англійська мова», та за високу оцінку прогресивних практик у розбудові інфраструктури, матеріально-технічних та навчально-методичних ресурсів, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.</p> <p>Щодо розбіжності визначених «Положенні про Постійну комісію Вченої ради з питань етики Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (https://senate.knu.ua/?p=1073) та у «Етичному кодексі університетської спільноти» показників кількісного складу Постійної комісії Вченої ради з етики маємо пояснити таке: при прийнятті «Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики ...» Вчена рада Університету, із врахуванням наявної практики діяльності роботи щодо дотримання співробітниками і здобувачами освіти Університету вимог Етичного кодексу, прийняла рішення про необхідність збільшення кількості членів комісії з 9 до 12 осіб, включивши додатково 2 представників із числа науково-педагогічних і наукових працівників і 1 із числа аспірантів/докторантів. <i>Вчена Рада Університету вже ініціювала перед конференцію трудового колективу університету внесення відповідних змін до Етичного кодексу університетської спільноти.</i></p> <p>Питання щодо встановлення екстреної кнопки на пункті охорони <i>наразі вирішується</i> адміністрацією.</p> <p>Щиро вдячні шановним членам ГЕР за високу оцінку позитивних практик та надану рекомендацію у розрізі критерію 7, яка загалом не впливає на досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання.</p>
<p>Критерій 8 Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	<p>За всіма під критеріями Критерію 8 констатуються позитивні практики.</p> <p>Зауваження відсутні.</p> <p>Рекомендації: Рекомендується до початку 2024-2025 навчального року оновити списки літератури за ОК із урахуванням навчально-методичних та наукових видань за останні 5 років; надати перелік додаткових ФК і ПРН для всіх блоків вибіркового дисциплін.</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за високу оцінку сильних сторін та врахування позитивних практик, імплементованих в організацію освітньої діяльності за ОП «Іспаномовні студії та переклад, англійська мова» у контексті критерію 8, проте дозвольте надати деякі пояснення стосовно наданих рекомендацій.</p> <p>1) РПНД містять навчальні посібники та наукові публікації викладачів ОП 2019-2023 рр, кількість яких наведено у відповіді до Критерію 4. Тож, вважаємо, що рекомендація означає «продовжувати» постійну практику перегляду РПНД перед початком навчального року з метою оновлення як їхнього змісту, так і літератури.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Критерій 9 Прозорість та публічність ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	<p>За під критеріями 9.1 та 9.3 Критерію 9 констатуються позитивні практики. За під критерієм 9.2 зазначено, що таблиця отриманих та врахованих пропозицій після громадського обговорення попередніх ОП на сторінці ОП відсутня.</p> <p>Рекомендації: Рекомендується оприлюднити отримані та враховані під час громадського обговорення пропозиції до проекту ОП; оприлюднити на сторінці “Офіційна інформація” Правила внутрішнього розпорядку Університету; усунути неузгодженість між окремими внутрішніми (локальними) правовими актами (щодо кількості членів Етичної комісії в Етичному кодексі університетської спільноти та Положенні про Постійну комісію Вченої ради з питань етики).</p>	<p>2) Обґрунтування відсутності додаткових ФК та ПРН за ВБ 2 наведено у відповіді до Критерію 1, так само як і висловлено готовність урівноважити ФК та ПРН до вибірових блоків під час перегляду ОП.</p> <p>Дякуємо шановним членам ГЕР за відзначення позитивних практик у розрізі Критерію 9. Вважаємо, що до сильних сторін за Критерієм 9 можна віднести вільний доступ абітурієнтів, здобувачів та стейкхолдерів до нормативних документів ЗВО; відкритість до пропозицій та зауважень стосовно ОП (на офіційній сторінці ННІФ оприлюднено не тільки інформацію про ОП, її цілі, очікувані результати навчання та компоненти в достатньому обсязі, але й подано робочі програми як обов’язкових, так і всіх вибірових дисциплін, бази практик, результати моніторингу ОП, процедури підсумкової атестації, наукова робота студентів, тематика кваліфікаційних робіт, інформація про академічну мобільність та відгуки студентів про навчання за цією ОП) Позитивною практикою є уможливлення безпосередньої комунікації із гарантом ОП.</p> <p>Дозвольте також зазначити, що у звітах щодо опитувань, оприлюднених на сторінці ОП, зазначаються отримані пропозиції до ОП і, відповідно, враховані рекомендації відображено в затвердженій редакції ОП.</p> <p>«Правила внутрішнього розпорядку Університету» оприлюднено на сайті університету за посиланням: http://prof.univ.kiev.ua/prof2/category/documents/</p> <p>Відповідь щодо неузгодженості кількості членів Комісії з етики між двома документами, згаданими у звіті, надано в відповідях за Критерієм 7.</p> <p>Зважаючи на надані пояснення щодо зауваження ГЕР за Критерієм 9 вважаємо, що він жодним чином не знижує прозорості та публічності інформації щодо ОП, водночас робочі моменти відображаються в робочій документації та не мають переважувати профіль освітньої програми на офіційній сторінці. Маючи нагоду, звертаємось із проханням до шановних членів ГЕР - порекомендувати ті взірцеві практики, які не впроваджені в університеті, але, на думку галузевої експертної ради, є взірцевими, такі рекомендації будуть обов’язково враховані нами у забезпеченні прозорості та публічності в організації освітнього процесу.</p>